

Innehållsförteckning

1. FÖRESKRIFTER OM BOKFÖRING, BOKSLUT OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSE I PENSIONSSTIFTELSE (UPPHÄVTS)	1—2
2. PLACERINGSVERKSAMHET OCH TÄCKNING AV PENSIONSANSVARET I PENSIONSSTIFTELSE SOM BEDRIVER ANNAN ÄN LAGSTADGAD VERKSAMHET OCH AB-PENSIONSSTIFTELSES A-AVDELNING	2—1
2.1 PLACERINGSPLAN.....	2—1
2.2 TÄCKNING AV PENSIONSANSVARET (UPPHÄVTS).....	2—3
2.2.1 Definitioner och faktorer av jämställande karaktär (UPPHÄVTS).....	2—3
2.2.1.1 Banktillgodohavanden (UPPHÄVTS).....	2—3
2.2.1.2 Sammanslutningar som jämställs med en depositionsbank eller ett försäkringsbolag som erhållit koncession i en EES-stat (UPPHÄVTS).....	2—3
2.2.1.3 Reglerade marknader i EES-stater (UPPHÄVTS).....	2—3
2.2.2 Vissa poster som avdras från pensionsansvarets bruttobelopp (UPPHÄVTS).....	2—3
2.2.3 Täckningstidtabell (UPPHÄVTS).....	2—3
2.2.4 Tillgångar giltiga som förtecknad täckning (UPPHÄVTS).....	2—4
2.2.4.1 Övriga tillgångar giltiga som förtecknad täckning (UPPHÄVTS).....	2—4
2.2.4.1.1 En A-pensionsstiftelse och en AB-pensionsstiftelses A-avdelning (UPPHÄVTS).....	2—4
2.2.4.1.2 Faktorer av jämställande karaktär (UPPHÄVTS).....	2—4
2.2.5 Begränsningar i fråga om egendom som hänför sig till arbetsgivarens verksamhet (UPPHÄVTS).....	2—4
2.2.6 Andelar i placeringsfonder (UPPHÄVTS).....	2—4
2.2.7 Derivatkontrakt, överlåtelser med återköpsförbindelser och värdepapperslån (UPPHÄVTS).....	2—4
2.2.8 Begränsning av riskkoncentrationer (UPPHÄVTS).....	2—4
2.2.9 Fastställande av täckningsvärdet för tillgångar (UPPHÄVTS).....	2—5
2.2.10 Värdering av säkerheter och dessas betydelse i täckningen av pensionsansvaret (UPPHÄVTS).....	2—5
2.2.10.1 Fastställande av värdet av säkerheter vid beviljandet av lån (UPPHÄVTS).....	2—5
2.2.11 Förteckning av täckningen (UPPHÄVTS).....	2—5
2.2.11.1 Täckningsförteckning (UPPHÄVTS).....	2—5
2.2.11.2 Bilagor till täckningsförteckningen (UPPHÄVTS).....	2—5
2.2.11.3 Förvaring av täckningshandlingar (UPPHÄVTS).....	2—5
2.2.12 Pensionsstiftelsens valutaneo och ordnandet av valutarörelsen (UPPHÄVTS).....	2—5
2.2.13 Tillsyn av täckningen (UPPHÄVTS).....	2—6
2A PLACERINGSVERKSAMHET I PENSIONSSTIFTELSE SOM BEDRIVER LAGSTADGAD VERKSAMHET OCH AB-PENSIONSSTIFTELSES B-AVDELNING (1.1.2017)	2—6
2A.1 FÖRESKRIFTER.....	2—6
2A.1.1 Placeringsplan.....	2—6
2A.1.2 Klassificering av placeringar (upphävts).....	2—8
2A.1.3 Täckning av pensionsansvaret (upphävts).....	2—8
2A.1.4 Föreskrifter gällande solvens (upphävts).....	2—8
2A.1.5 Derivatavtal (Avsnittet 2A.1.5 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 9/2016, som gäller fr.o.m. 1.1.2017).....	2—8
2A.1.5.1 Grunder för derivatavtal och användning av derivatavtal (upphävts).....	2—8
2A.1.5.2 Uppföljning av grunder för derivatavtal och användningen av derivatavtal (upphävts).....	2—8
2A.1.5.3 Klassificering av derivatavtal (upphävts).....	2—8
2A.1.6 Särskilda föreskrifter (upphävts).....	2—8
2A.2 ANVISNINGAR (UPPHÄVTS).....	2—8
2A.2.1 Klassificering av placeringar (upphävts).....	2—8
2A.2.2 Värdering av säkerheter och dessas betydelse vid täckningen av pensionsansvaret (upphävts).....	2—8

2A.2.3 Anvisningar för upprättande av riskhanteringsplan (upphävts)	2—8
3. VISSA FÖRESKRIFTER	3—1
3.1 ÅTERBETALNING AV TILLGÅNGAR TILL ARBETSGIVAREN OCH INTERN ÖVERFÖRING FRÅN EN A-AVDELNING TILL EN B-AVDELNING	3—1
3.1.1 Ansökan om återbetalning av överskridning till arbetsgivare (en b-pensionsstiftelse och en ab-pensionsstiftelses b-avdelning)	3—1
3.1.2 Ansökan om återbetalning av övertäckning (en a-pensionsstiftelse och en ab-pensionsstiftelses a-avdelning)	3—1
3.1.3 Bilagor till ansökan (a och b)	3—2
3.1.4 Intern överföring	3—2
3.1.4.1 Intern överföring från B-avdelningen till A-avdelningen	3—2
3.1.4.2 Intern överföring från A-avdelningen till B-avdelningen	3—2
3.2 UPPLÖSNING OCH LIKVIDATION AV EN PENSIONSSTIFTELSE SAMT ÖVERLÅTELSE OCH ÖVERTAGANDE AV FÖRSÄKRINGSVERKSAMHETEN	3—3
3.2.1 Överlåtelse av försäkringsverksamheten och övertagande av försäkringsbeståndet	3—3
3.2.2 Ansökan om försäkringsinspektionens samtycke	3—4
3.2.3 Kungörelseförfarande och Information	3—5
3.2.4 Tidpunkten för överförande av pensionsansvar och tillgångar och belopp	3—5
3.2.5 Pensionsfribrev	3—6
3.3 ARBETSGIVARENS UNDERSTÖDSAVGIFTER OCH SÄKERHET FÖR ANSVARSUNDERSKOTT	3—6
3.4 ORDNANDE AV BETALNINGSRÖRELSEN	3—7
3.5 LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR PÅ ARBETSGIVARE OCH ANDRA	3—7
3.6 REGISTER	3—7
3.7 LEDNINGENS PÅLITLIGHET OCH LÄMPLIGHET (UPPHÄVS DELVIS 31.3.2019. FÖRESKRIFTERNA I DETTA AVSNITT TILLÄMPAS INTE FR.O.M. 31.3.2019 PÅ DE PENSIONSSTIFTELSE, PÅ VILKA KAPITEL 7 I FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER OCH ANVISNINGAR 1/2019 TILLÄGGSPENSIONSANSTALTERNAS FÖRVALTNING SKA TILLÄMPAS)	3—7
3.7.1 lagstiftningens krav på ledningen i en pensionsstiftelse	3—7
3.7.2 Ansvar för ledningens pålitlighet och lämplighet	3—7
3.7.2.1 Utredning av pålitlighet och lämplighet	3—8
3.7.2.1.1 Personer som omfattas av utredningen	3—8
3.7.2.1.2 Utredningens innehåll	3—8
3.7.2.1.3 Upprättande, förvaring och övervakning av utredningar	3—8
3.7.2.2 Registeranmälan om ändringar gällande styrelsens medlemmar och ombud	3—8
3.8 UPPLÄGGNING AV INTERN KONTROLL OCH RISKHANTERING	3—9
3.9 GRÄNSÖVERSKRIDANDE VERKSAMHET	3—10
3.9.1 Ansökan om tillstånd till försäkringsinspektionen	3—10
4. VISSA ANVISNINGAR	4—1
4.1 FINANSMARKNADSTRUMENT	4—1
4.1.1 Derivatkontrakt	4—1
4.1.1.1 Förvaltning och uppföljning av derivatkontrakt	4—1
4.1.1.1.1 Riskhantering av derivatkontrakt enligt risktyp	4—2
4.1.1.2 Värdering av derivatkontrakt och upptagningen av dem i bokslutet (upphävts)	4—4
4.1.1.3 Definitioner av derivatkontrakten (upphävts)	4—4
4.1.1.4 Derivatkontraktets användningssyfte och dess uppföljning	4—4
4.1.2 Upptagning av derivatkontrakt i bokföringen och bokslutet (upphävts)	4—5
4.2 VISSA PENNINGMARKNADSTRUMENT (UPPHÄVTS)	4—5
4.3 ANVISNINGAR OM PENSIONSSTIFTELSENS PLACERINGSVERKSAMHET	4—5
4.3.1 Planen för pensionsstiftelsens placeringsverksamhet	4—5
4.3.1.1 Uppgörande av placeringsplan	4—5
4.3.1.2 Pensionsstiftelsens försäkringsmatematikers prognos (utlåtande)	4—6
4.3.1.3 Pensionsstiftelsens inkomster och utgifter	4—6
4.3.2 Förmögenhetsförvaltningsavtal	4—6
4.4 VERKSAMHETSPLAN	4—7
4.5 INTERN KONTROLL OCH RISKHANTERING	4—7
4.6 PLACERING OCH TÄCKNING AV TILLGÅNGAR I EN EES-TILLÄGGSPENSIONSTIFTELSE	4—8

4.7 ANVISNING OM BEREDSKAP INFÖR UNDANTAGSFÖRHÅLLANDEN	4—9
4.7.1 Beredskapsskyldigheten och dess syfte	4—9
4.7.2 Beredskapsplan.....	4—9
4.7.3 Dataförvaltning och IT.....	4—10
4.7.4 Funktioner som lagts ut på entreprenad.....	4—10
5. HANDLINGAR OCH REDOGÖRELSE SOM SKA TILLSTÄLLAS FÖRSÄKRINGSINSPEKTIONEN (UPPHÄVTS)	5—1

1. FÖRESKRIFTER OM BOKFÖRING, BOKSLUT OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSE I PENSIONSTIFTELSE (UPPHÄVTS)

Kapitel 1 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 15/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

2. PLACERINGSVERKSAMHET OCH TÄCKNING AV PENSIONSANSVARET I PENSIONSSTIFTELSE SOM BEDRIVER ANNAN ÄN LAGSTADGAD VERKSAMHET OCH AB-PENSIONSSTIFTELSES A-AVDELNING

2.1 Placeringsplan

Pensionsstiftelsens styrelse ska enligt 47 a § lagen om pensionsstiftelser göra upp en plan som gäller placeringen av stiftelsens tillgångar (placeringsplan). Planen görs upp med beaktande av pensionsstiftelsens verksamhetsmiljö, kostnaderna för pensionsstiftelsens verksamhet och pensionsansvar samt även de krav som bestäms i 5, 44, 46, 46 a, 47 och 47 a–47 o § i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995).

Planen ska styra pensionsstiftelsens praktiska placeringsverksamhet fram till nuläget så att de mål som styrelsen ställt för placeringsverksamheten uppnås. Styrelsen ska följa upp genomförandet av planen och göra de ändringar den anser nödvändiga.

Placeringsplanen ska uppdateras fortlöpande och den ska justeras minst en gång om året. Den placeringsplan styrelsen godkänt och försäkringsmatematikerns utlåtande ska fogas till styrelsens protokoll.

En AB-pensionsstiftels placeringssplan ska göras upp separat för respektive avdelning. För B-avdelningens del, se stycke 2A.1.1 i denna samling föreskrifter och anvisningar.

Placeringsplanen ska innehålla följande huvudpunkter:

1. Pensionsstiftelsens försäkringsmatematikerns skriftliga prognos över långtidsutvecklingen av pensionsansvaret och pensionskostnaderna och de krav de ställer på placeringsverksamheten, bl.a. likviditetskrav. Med långtidsutveckling avses en period som är minst tio år (se stycke 4.3.1.2 i denna föreskrifts- och anvisningssamling).

2. Styrelsens beslut om pensionsstiftelsens placeringsverksamhetsmål:

- principer för inriktningen av pensionsstiftelsens placeringsverksamhet
- mål för spridningen av placeringar
- kortsiktiga och långsiktiga mål för avkastningen på placeringar
- likviditetsmål som ställs på placeringarna
- allmänna betryggande krav som ställs på placeringar och säkerheter för skuldförbindelser
- principerna för ordnandet av valutaflödet (utländska placeringar)
- principer för säkring av placeringarnas värde (exempelvis användning av derivatkontrakt, säkring mot valutarisker)

3. För uppgörandet av ovan nämnda mål och uppdateringen av dem ska styrelsen regelbundet bedöma (minst en gång per år):

- pensionsstiftelsens verksamhetsmiljö och utvecklingsperspektiv
- de risker som är förknippade med stiftelsens placeringar (bl.a. värdeförändringar vad gäller förväntad avkastning, trygghetsaspekter och valutarörelser)
- de krav som stiftelsens pensionsansvar och -kostnader ställer på avkastningen och likviditeten
- pensionsstiftelsens förmåga att bära risker i fråga om placeringar på kort och lång sikt

4. Användning av derivatkontrakt

I sina principer om utnyttjande av derivatkontrakt måste pensionsstiftelsen fastställa hurdana derivativavtal den håller för skyddande under beaktande av kriterierna för det skydd som derivatkontrakt ger (se styckena 2.2.7 och 4.1.1.4).

5. Styrelsens beslut om användning av förmögenhetsförvaltare (se stycke 4.3.2 i denna föreskrifts- och anvisningssamling)

Med förmögenhetsförvaltarna ska alltid ingås ett skriftligt avtal.

Om en AB-sampensionsstiftelse överlåter sin förmögenhetsförvaltning till en utomstående förmögenhetsförvaltare, ska A- och B-avdelningens tillgångar förvaltas separat. De konton som behövs vid förmögenhetsförvaltningen och uppbevaringen av tillgångarna ska hållas åtskilda avdelningsvis.

6. Styrelsens beslut om specificerade gränser som tillämpas vid placeringsverksamheten.

Styrelsen ska besluta om placeringsbefogenheter och placeringsbelopp för olika objekt och om gränserna för olika typer av placeringsrisker. Beslutet ska omfatta anvisningar om eventuella behov att trygga placeringarna samt om placeringar i utländska objekt.

Styrelsen ska besluta om de krav den ställer på godtagbara säkerheter för de lån och skuldförbindelser som pensionsstiftelsen beviljar. Beslutet ska separat fastställa det maximala beloppet totalansvar som tillåts för olika parter.

Styrelsen ska besluta i vilken omfattning och under vilka förutsättningar medel kan placeras i arbetsgivarsammanslutningar eller i andra sammanslutningar som hör till samma koncern.

Dessutom ska styrelsen besluta om principerna för placering av medel i bolag vilkas ägare eller medlemmar i förvaltningen är pensionsstiftelsens eller arbetsgivarsammanslutningens styrelsemedlemmar eller personer i ledande ställning eller stiftelsens revisor.

7. Utredning om de beslutsfullmakter som följs i stiftelsens placeringsverksamhet.

Av utredningen ska framgå till vilken del styrelsen själv beslutar direkt om placeringsverksamheten och till vilken del och inom vilka gränser beslutsmakten har överförts exempelvis till ombudsmannen och andra tjänstemän i pensionsstiftelsen.

8. Utredning om rapporteringen till styrelsen om placeringsverksamheten.

I placeringsplanen ska det alltid ingå en utredning över på vilket sätt, vilka ärenden och hur ofta styrelsen och den övriga ledningen får rapporter om placeringsverksamheten.

Se också stycke 4.3 i denna föreskrifts- och anvisningssamling.

En A-pensionsstiftelse och AB-pensionsstiftelsens A-avdelning ska i placeringsplanen inkludera en utredning om principerna för placeringspolitiken:

- Utredningen är ett officiellt dokument, som inte ska inkludera detaljerad information som faller inom ramen för affärshemligheter.
- Utredningen ska innefatta uppgifter om metoderna för mätning och hantering av placeringsriskerna samt den strategi enligt vilken A-pensionsstiftelsen eller AB-pensionsstiftelsen för A-avdelningens del har spridit de placerade medlen med beaktande av pensionsansvarets natur och varaktighet i fråga om det frivilliga pensionsskyddet.
- Utredningen ska granskas utan dröjsmål efter alla betydande ändringar som berör placeringspolitiken och alltid minst vart tredje år.
- Utredningen ska på begäran tillställas pensionsstiftelsens medlemmar, personer som beviljats fribrev, pensionstagare samt vid behov deras representanter.

9. Utredning om hur pensionsstiftelsen bedömer kreditvärdigheten för placeringarna. Av utredningen ska också framgå hur pensionsstiftelsen använder kreditbetyg i samband med placeringar i skuldebrev och förvaltning av placeringarna.

10. Placeringsfördelning i pensionsstiftelser med premiebaserade tilläggsarrangemang

En pensionsstiftelse med premiebaserat tilläggsarrangemang ska i sin placeringsplan redovisa sina principer för placeringsfördelning.

11. Redogörelse för uppföljning av placeringsrisken i tilläggsarrangemang

Av redogörelsen ska framgå på vilket sätt och hur ofta institutet följer upp placeringsriskerna.

2.2 Täckning av pensionsansvaret (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.1 DEFINITIONER OCH FAKTORER AV JÄMSTÄLLANDE KARAKTÄR (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.1 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.1.1 Banktillgodohavanden (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.1.1 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.1.2 Sammanslutningar som jämföras med en depositionsbank eller ett försäkringsbolag som erhållit koncession i en EES-stat (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.1.2 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.1.3 Reglerade marknader i EES-stater (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.1.3 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.2 VISSA POSTER SOM AVDRAS FRÅN PENSIONSANSVARETS BRUTTOBELOPP (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.2 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.3 TÄCKNINGSTIDTABELL (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.3 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.4 TILLGÅNGAR GILTIGA SOM FÖRTECKNAD TÄCKNING (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.4 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.4.1 Övriga tillgångar giltiga som förtecknad täckning (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.4.1 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.4.1.1 En A-pensionsstiftelse och en AB-pensionsstiftelses A-avdelning (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.4.1.1 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.4.1.2 Faktorer av jämställande karaktär (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.4.1.2 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.5 BEGRÄNSNINGAR I FRÅGA OM EGENDOM SOM HÄNFÖR SIG TILL ARBETSGIVARENS VERKSAMHET (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.5 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.6 ANDELAR I PLACERINGSFONDER (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.6 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.7 DERIVATKONTRAKT, ÖVERLÅTELSE MED ÅTERKÖPSFÖRBINDELSER OCH VÄRDEPAPPERSLÅN (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.7 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.8 BEGRÄNSNING AV RISKKONCENTRATIONER (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.8 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.9 FASTSTÄLLANDE AV TÄCKNINGSVÄRDET FÖR TILLGÅNGAR (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.9 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.10 VÄRDERING AV SÄKERHETER OCH DESSAS BETYDELSE I TÄCKNINGEN AV PENSIONSANSVARET (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.10 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.10.1 Fastställande av värdet av säkerheter vid beviljandet av lån (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.11 FÖRTECKNING AV TÄCKNINGEN (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.11 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.11.1 Täckningsförteckning (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.11.1 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.11.2 Bilagor till täckningsförteckningen (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.11.2 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.11.3 Förvaring av täckningshandlingar (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.11.3 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.12 PENSIONSSTIFTELSENS VALUTANETTO OCH ORDNADET AV VALUTARÖRELSEN (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.12 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2.2.13 TILLSYN AV TÄCKNINGEN (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2.2.13 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 19/2013, som gäller fr.o.m. 1.1.2014.

2A PLACERINGSVERKSAMHET I PENSIONS-STIFTELSE SOM BEDRIVER LAGSTADGAD VERKSAMHET OCH AB-PENSIONSSTIFTELSES B-AVDELNING (1.1.2017)

2A.1 Föreskrifter**2A.1.1 PLACERINGSPLAN**

Pensionsstiftelsens styrelse ska enligt 47 a § i lagen om pensionsstiftelser göra upp en plan som gäller placeringen av pensionsstiftelsens tillgångar (placeringsplan). Planen görs upp med beaktande av pensionsstiftelsens verksamhetsmiljö, kostnaderna för pensionsstiftelsens verksamhet och pensionsansvar samt även de krav som bestäms i 5, 46, 48 a och 48 d § i lagen om pensionsstiftelser. (1.1.2017)

Planen ska styra pensionsstiftelsens praktiska placeringsverksamhet fram till nuläget så att de mål som styrelsen ställt för placeringsverksamheten uppnås. Styrelsen ska följa upp genomförandet av planen och göra de ändringar den anser nödvändiga.

Placeringsplanen ska uppdateras fortlöpande och den ska justeras minst en gång om året. Den placeringsplan styrelsen godkännt och försäkringsmatematikerns prognos ska fogas till styrelsens protokoll.

En AB-pensionsstiftels placeringplan ska göras upp separat för respektive avdelning. För A-avdelningens del, se stycke 2.1 i dessa föreskrifter och anvisningar.

Placeringsplanen ska innehålla följande huvudpunkter:

1. Pensionsstiftelsens försäkringsmatematikerns skriftliga prognos över långtidsutvecklingen av pensionsansvaret och pensionskostnaderna (inkl. ansvarsfördelningsersättningar) och de krav de ställer på placeringsverksamheten, bl.a. likviditetskrav. Med långtidsutveckling avses en period som är minst tio år (se stycke 4.3.1.2 i dessa föreskrifter och anvisningar).

2. Styrelsens beslut om pensionsstiftelsens placeringsverksamhetsmål:

- principer för inriktningen av pensionsstiftelsens placeringsverksamhet
- mål för spridningen av placeringar
- kortsiktiga och långsiktiga mål för avkastningen på placeringar
- likviditetsmål som ställs på placeringarna
- allmänna betryggande krav som ställs på placeringar och säkerheter för skuldförbindelser
- principerna för ordnandet av valutaflödet (utländska placeringar)
- principer för säkring av placeringarnas värde (exempelvis användning av derivatkontrakt, säkring mot valutarisker)
- målsatt verksamhetskapital.

3. För uppgörandet av ovan nämnda mål och uppdateringen av dem ska styrelsen regelbundet bedöma (minst en gång per år):

- pensionsstiftelsens verksamhetsmiljö och utvecklingsperspektiv
- de risker som är förknippade med pensionsstiftelsens placeringar (bl.a. värdeförändringar vad gäller förväntad avkastning, trygghetsaspekter och valutarörelser)

- de krav som pensionsstiftelsens pensionsansvar och -kostnader ställer på avkastningen och likviditeten
- pensionsstiftelsens förmåga att bära risker i fråga om placeringar på kort och lång sikt
- solvensutvecklingen.

4. Användning av derivatkontrakt

I sina principer om utnyttjande av derivatkontrakt måste pensionsstiftelsen fastställa hurdana derivativavtal den håller för skyddande.

5. Styrelsens beslut om användning av förmögenhetsförvaltare (se stycke 4.3.2 i denna föreskrifts- och anvisningssamling)

Med förmögenhetsförvaltarna ska alltid ingås ett skriftligt avtal.

Om en AB-pensionsstiftelse (se stycke 1) överlåter sin förmögenhetsförvaltning till en utomstående förmögenhetsförvaltare, ska A- och B-avdelningens tillgångar förvaltas separat. De konton som behövs vid förmögenhetsförvaltningen och uppbevaringen av tillgångarna ska hållas åtskilda avdelningsvis.

6. Styrelsens beslut om specificerade gränser som tillämpas vid placeringsverksamheten.

Styrelsen ska besluta om placeringsbefogenheter och placeringsbelopp för olika objekt och om gränserna för olika typer av placeringsrisker. Beslutet ska omfatta anvisningar om eventuella behov att trygga placeringarna samt om placeringar i utländska objekt.

Styrelsen ska besluta om de krav den ställer på godtagbara säkerheter för de lån och skuldförbindelser som pensionsstiftelsen beviljar. Beslutet ska separat fastställa det maximala beloppet totalansvar som tillåts för olika parter.

Styrelsen ska besluta i vilken omfattning och under vilka förutsättningar medel kan placeras i pensionsstiftelsens arbetsgivarsammanslutningar eller i andra sammanslutningar som hör till samma koncern.

Dessutom ska styrelsen besluta om principerna för placering av medel i placering av medel i bolag vilkas ägare eller medlemmar i förvaltningen är pensionsstiftelsens eller arbetsgivarsammanslutningens styrelsemedlemmar eller personer i ledande ställning eller stiftelsens revisor.

7. Styrelsens beslut om de grunder som avses i 5 § och 8 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om täckning av ansvarsskulden (Upphävts 1.1.2017)

7. Utredning om de beslutsfullmakter som följs i pensionsstiftelsens placeringsverksamhet.

Av utredningen ska framgå till vilken del styrelsen själv beslutar direkt om placeringsverksamheten och till vilken del och inom vilka gränser beslutsmakten har överförts exempelvis till ombudsmannen och andra tjänstemän i pensionsstiftelsen.

8. Utredning om rapporteringen till styrelsen om placeringsverksamheten

I placeringsplanen ska det alltid ingå en utredning över på vilket sätt, vilka ärenden och hur ofta styrelsen och den övriga ledningen får rapporter om placeringsverksamheten.

(Föreskriften om riskhanteringsplan upphävts 1.2.2017)

Se också stycke 4.3 i dessa föreskrifter och anvisningar.

2A.1.2 KLASSIFICERING AV PLACERINGAR (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2A.1.2 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 13/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

2A.1.3 TÄCKNING AV PENSIONSANSVARET (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2A.1.3 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 13/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

2A.1.4 FÖRESKRIFTER GÄLLANDE SOLVENS (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2A.1.4 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 13/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

2A.1.5 DERIVATAVTAL (AVSNITTET 2A.1.5 HAR UPPHÄVTS MED FÖRESKRIFTER OCH ANVISNINGAR 9/2016, SOM GÄLLER FR.O.M. 1.1.2017)**2A.1.5.1 Grunder för derivatavtal och användning av derivatavtal (upphävts)****2A.1.5.2 Uppföljning av grunder för derivatavtal och användningen av derivatavtal (upphävts)**

Avsnittet 2A.1.5.2 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 13/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

2A.1.5.3 Klassificering av derivatavtal (upphävts)

Avsnittet 2A.1.5.3 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 13/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

2A.1.6 SÄRSKILDA FÖRESKRIFTER (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2A.1.6 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 13/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

2A.2 Anvisningar (upphävts)**2A.2.1 KLASSIFICERING AV PLACERINGAR (UPPHÄVTS)**

Avsnittet 2A.2.1 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 13/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

2A.2.2 VÄRDERING AV SÄKERHETER OCH DESSAS BETYDELSE VID TÄCKNINGEN AV PENSIONSANSVARET (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2A.2.2 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 13/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

2A.2.3 ANVISNINGAR FÖR UPPRÄTTANDE AV RISKHANTERINGSPLAN (UPPHÄVTS)

Avsnittet 2A.2.3 har upphävts 1.2.2017

3. VISSA FÖRESKRIFTER

3.1 Återbetalning av tillgångar till arbetsgivaren och intern överföring från en A-avdelning till en B-avdelning

En överskridning eller övertäckning som anses varaktig kan återbetalas till arbetsgivaren. En övertäckning kan återbetalas om stiftelsens stadgar tillåter det.

3.1.1 ANSÖKAN OM ÅTERBETALNING AV ÖVERSKRIDNING TILL ARBETSGIVARE (EN B-PENSIONSSTIFTELSE OCH EN AB-PENSIONSSTIFTELSES B-AVDELNING)

Pensionsstiftelsen ska söka Försäkringsinspektionens samtycke för återbetalning till arbetsgivare av en sådan överskridning som avses i 45 § 4 mom. lagen om pensionsstiftelser. I ansökan ska följande omständigheter beaktas:

1) Verksamhetskapalets belopp och struktur

Vid beräkningen av överskridningens belopp ska under övergångsperioden fram till 31.12.2010 inte till verksamhetskapalet räknas sådana garantier och säkerheter som avses i 48 a § 2 mom. 5 punkten i gällande lag om pensionsstiftelser per 31.12.2006. Vid värderingen av tillgångar ska bestämmelsen om återbetalning av tillgångar i social- och hälsovårdsministeriets förordning 1352/2006 om särskilda bestämmelser för pensionsstiftelser samt stycke 1.2 (fastställande av verkligt värde på placeringar) i dessa föreskrifter och anvisningar beaktas. Till ansökan ska med beaktande av ovan nämnda omständigheter fogas beräkning av pensionsansvarets täckning (bilaga 2), verksamhetskaptalskalkylen (föreskriftsbilaga 5) och värderingsdifferenskalkylen (bilaga 6).

2) Verksamhetskapalets beständighet

Återbetalningen av överskridningen av verksamhetskapalet förutsätter att överskridningen är varaktig. Vid bedömning av varaktigheten granskas dels den ökning av verksamhetskaptalbehovet som beror på ökat pensionsansvar och dels de värderingsdifferenser som hänförs till verksamhetskapalet.

Pensionsstiftelsens försäkringsmatematiker ska göra upp en prognos om hur pensionsansvaret utvecklas under följande tio år. Med hjälp av prognosen och placeringsplanen beräknas den övre gränsen för målzonen under de tre följande åren efter ansökan.

I fråga om tillgångarnas verkliga värde tillämpas stycke 1.6 i föreskriften. Uppskattningarna av fastighetsplaceringarnas värden får inte vara äldre än sex månader.

Se ytterligare SHM:s förordning 1352/2006) om särskilda bestämmelser för pensionsstiftelser.

3) Utredning om tillgångar som återbetalas

I ansökan ska lämnas en utredning om de tillgångar som motsvarar överskridningen och som avses återbetalas till arbetsgivaren. Utredningen ska omfatta de återbetalade tillgångarnas verkliga värde och bokföringsvärde.

3.1.2 ANSÖKAN OM ÅTERBETALNING AV ÖVERTÄCKNING (EN A-PENSIONSSTIFTELSE OCH EN AB-PENSIONSSTIFTELSES A-AVDELNING)

Innan övertäckningen beräknas ska pensionsstiftelsen beräkna följande poster som inte tagits upp i balansräkningen:

- eventuella reserver
- avsättningar
- existerande ansvarsunderskott
- skillnaden mellan pensionsansvar, som beräknats med pensionsstiftelsens gällande beräkningsränta, och pensionsansvar som beräknats med betryggande beräkningsränta på lång sikt
- övriga ansvar vilkas genomförande kan anses som sannolikt

Efter att de tillgångar som godkänns som pensionsstiftelsens täckning har beräknats enligt SHM:s förordning (1352/2006) och stycke 1.6 i dessa föreskrifter och anvisningar avdras från detta totalbelopp främmande kapital, reserveringar och eventuella värderingsposter i pensionsstiftelsens balansräkning samt de poster enligt ovan som inte tagits upp i balansräkningen och som förutsätts beräknas. Denna skillnad utgör maximibeloppet av den övertäckning som återbetalas till arbetsgivaren.

3.1.3 BILAGOR TILL ANSÖKAN (A OCH B)

Pensionsstiftelsen ska ansöka om Försäkringsinspektionens samtycke till återbetalning av övertäckning till arbetsgivaren. Till ansökan ska fogas följande utredningar:

- en förteckning som motsvarar situationen vid räkenskapsperiodens slut över tillgångar som utgör täckning på det sätt som bestäms i stycke 2.2.3 i dessa föreskrifter och anvisningar om täckning av frivilliga tilläggsförmåner med beaktande av undantagen från detta stycke enligt SHM:s förordning (1352/2006)
- värderingsinstrument: fastigheter, byggnader, aktier och andelar i fastighetssammanslutningar osv.
- resultaträkning och balansräkning
- motiveringar till överskridningens och övertäckningens varaktighet
- utredning över de tillgångar som ska återbetalas
- utdrag ur det mötesprotokoll i vilket styrelsen beslutat om beloppet av den överskridning eller övertäckning som ska återbetalas
- utredningar som Försäkringsinspektionen begärt separat

Återbetalningen av överskridning och övertäckning beaktas i bokslutet om pensionsstiftelsen har fatta beslut om återbetalning och fått Försäkringsinspektionens samtycke till detta. Försäkringsinspektionens samtycke ska erhållas före årsrevisionen.

3.1.4 INTERN ÖVERFÖRING

3.1.4.1 Intern överföring från B-avdelningen till A-avdelningen

När en AB-pensionsstiftelses B-avdelning överför övertäckning till A-avdelningen, iaktas principerna i stycke 3.1.1 i denna föreskrift vid beräkningen av övertäckningen.

Överföring av tillgångar från B-avdelningen till A-avdelningen förutsätter Försäkringsinspektionens godkännande.

3.1.4.2 Intern överföring från A-avdelningen till B-avdelningen

Finansinspektionen anser att då en AB-pensionsstiftelses A-avdelning överför övertäckning till en B-avdelning, ska de principer som ges i stycke 3.1.2 i denna föreskrift iaktas vid beräkningen av övertäckningen. Se även bestämmelsen om värdering av tillgångar i SHM:s förordning (1352/2006) om särskilda bestämmelser för pensionsstiftelser.

Försäkringsinspektionen ska meddelas skriftligt på förhand om överföring av tillgångar före räkenskapsperiodens slut. Ur förhandsmeddelandet måste framgå hur principerna i föreskriftens stycke 3.1.2 uppfylls.

3.2 Upplösning och likvidation av en pensionsstiftelse samt överlåtelse och övertagande av försäkringsverksamheten

En pensionsstiftelse måste i vissa situationer upplösas (78 § 1 mom. lagen om pensionsstiftelser). En pensionsstiftelse kan också upplösas frivilligt (78 § 4 mom. lagen om pensionsstiftelser). För att en pensionsstiftelse ska kunna upplösas måste den träda i likvidation.

För likvidation krävs följande åtgärder:

- pensionsstiftelsens styrelse eller förvaltningsråd beslutar att en pensionsstiftelse ska träda i likvidation från och med ett visst datum
- samtidigt väljs en eller flera likvidatorer i stället för styrelsen, förvaltningsrådet och ombudsmannen
- beslut fattas om likvidatorernas rätt att teckna pensionsstiftelsens namn

Under likvidationen:

- uppgör likvidatorerna utan dröjsmål ett bokslut för den tid före likvidationen för vilken bokslut inte uppgjorts
- likvidatorerna ska utan dröjsmål meddela Försäkringsinspektionen om beslut om trädande i likvidation och beslut om rätt att teckna pensionsstiftelsens namn
- likvidatorerna ska utan dröjsmål söka offentlig stämning på pensionsstiftelsens borgenärer
- till namnet för en pensionsstiftelse som trätt i likvidation fogas orden ”i likvidation”
- en pensionsstiftelse som trätt i likvidation ska överlåta till en annan pensionsstiftelse, till en pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor eller ett försäkringsbolag de tillgångar som behövs för att trygga pensionsansvaret och de förmåner som pensionsstiftelsen ansvarar för enligt 100-103 § lagen om pensionsstiftelser
- om ett avtal om överlåtelse av försäkringsverksamheten inte kan slutas på skäligen villkor, ska tillgångarna delas enligt pensionsansvarsandelarna till dem vilka enligt pensionsstiftelsens stadgar har rätt till dem
- likvidatorerna ska göra upp bokslut för varje räkenskapsperiod
- när likvidatorerna har fullgjort sitt uppdrag, ska de avge en slutredovisning enligt 92 § lagen om pensionsstiftelser

3.2.1 ÖVERLÅTELSE AV FÖRSÄKRINGSVERKSAMHETEN OCH ÖVERTAGANDE AV FÖRSÄKRINGSBESTÄNDET

Enligt 100 § lagen om pensionsstiftelser kan en pensionsstiftelse med Försäkringsinspektionens samtycke överlåta sin pensionsverksamhet eller del därav till en annan pensionsstiftelse, pensionskassa eller ett försäkringsbolag.

I samband med överlåtelse av del av pensionsverksamheten, ska pensionsstiftelsens stadgar ändras att motsvara den förändrade situationen.

Enligt 100 a § i lagen om pensionsstiftelser kan en pensionsstiftelse överta den försäkringsverksamhet som avses i 100 § och som en annan försäkringsanstalt överlåter, en pensionskassas ansvar eller ett arbetspensionsförsäkringsbolags arbetsgivarspecifika försäkringsbestånd.

Om försäkringsverksamhet, ansvar eller ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd enligt 100 a § i lagen om pensionsstiftelser överförs till en ny pensionsstiftelse som grundas ska den nya pensionsstiftelsen grundas innan försäkringsbeståndet övertas. I andra kapitlet i lagen om pensionsstiftelser finns

bestämmelser om grundandet av en pensionsstiftelse. Om försäkringsbeståndet övergår till en redan verksam pensionsstiftelse, ska pensionsstiftelsens stadgar ändras att motsvara den ändrade situationen.

Över överlåtelsen av pensionsverksamheten ingås ett avtal om vilket bestäms i 100 § lagen om pensionsstiftelser.

Över övertagandet av försäkringsbeståndet uppgörs ett avtal enligt den lag som reglerar den försäkringsanstalt varifrån försäkringsbeståndet eller försäkringsverksamheten överläts till pensionsstiftelsen. Om ett arbetspensionsförsäkringsbolag överlåter ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd till en pensionsstiftelse uppgörs ett avtal i enlighet med 10 a kapitlet i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Om det är fråga om ansvarsöverföring eller överföring av delägarspecifikt ansvar från en pensionskassa till en pensionsstiftelse tillämpas 132 § i lagen om försäkringskassor på avtalet.

3.2.2 ANSÖKAN OM FÖRSÄKRINGSINSPEKTIONENS SAMTYCKE

Försäkringsinspektionens samtycke ska sökas inom fyra månader efter att den överlåtande pensionsstiftelsen och den övertagande försäkringsanstalten har godkänt det avtal som avses i stycke 3.4.1.

Handlingar och utredningar som ska tillställas Försäkringsinspektionen:

- en ansökan som den överlåtande och övertagande försäkringsanstalten uppgjort tillsammans och i vilken man begär Försäkringsinspektionens samtycke till överlåtelse av försäkringsverksamheten eller det arbetsgivarspecifika försäkringsbeståndet
- ett undertecknat avtal om överlåtelse av försäkringsverksamheten eller det arbetsgivarspecifika försäkringsbeståndet
- protokoll från såväl den överlåtande som den övertagande försäkringsanstaltens administrativa organ sammanträden vid vilka avtalet godkänts
- utredning utförd av pensionsstiftelsens ombud över att en arbetsgivare som avgår från pensionsstiftelsen inte har förpliktelser gentemot pensionsstiftelsen.
- försäkringsavtal (inkl. bilagor) om tilläggs-pensionsskydd eller någon annan utredning av vilken de försäkrade förmånerna framgår
- ansökan om stadgeändringar inklusive bilagor med anledning av överlåtelsen eller övertagandet av en del av försäkringsverksamheten
- pensionsstiftelsens försäkringsmatematikers kalkyl över beloppet av det försäkringsansvar som överförs vid överlåtelsen ¹⁾
- utredning om beloppet av både den överlåtande och övertagande pensionsanstaltens verksamhetskapital och solvensgräns samt utredning om beloppet av det verksamhetskapital som överförs ¹⁾ Om fördelningen av egendomen förutsätter ett större verksamhetskapital eller om det verksamhetskapital som överförs är mindre än vad som förutsätts i SHM:s förordning, ska till ansökan fogas en utredning över kompletteringskyldigheten
- utredning över den egendom som överförs (belopp, egendomsslag, värderingsgrund och eventuell arbetsgivarbunden egendom) ¹⁾
- utredning om vad som ingår i det försäkringsbestånd som överförs (i fråga om ArPL-verksamhet pensionsordningens nummer, de försäkrade och antalet försäkrade per arbetsgivare)
- utredning om att karensen på 5 år inte utgör ett hinder för överföringen (i fråga om ArPL-verksamhet)
- utredning om vad som avtalats om de administrativa kostnader som överföringen medför (i fråga om ArPL-verksamhet)
- om det är fråga om överlåtelse av en del av försäkringsverksamheten i en pensionsstiftelse som följer ett utjämnande bokföringssystem, ska till ansökan fogas en anmälan av de arbetsgivare som lämnar pensionsstiftelsen över vad de gör med sin andel av pensionsstiftelsens tillgångar som överskrider beloppet tillgångar som överförs. Om de önskar återföra andelen till sig själv, ska en ansökan om detta bifogas.
- om tillgångarna i den pensionsstiftelse som beviljar tilläggsförmåner inte räcker till för att trygga förmånerna till fullt belopp, en utredning om i vilket förhållande förmånerna är tryggade.

- en utredning om affärstransaktioner mellan den övertagande och överlåtande försäkringsanstalten för tiden före överlåtelsen av försäkringsverksamheten

¹⁾ Om det är fråga om en smpensionsstiftelse, som följer det utjämmande systemet, bör den utföra informationen för varje arbetsgivare.

Ansökan inklusive bilagor ska tillställas Försäkringsinspektionen i god tid för att säkerställa en smidig behandling av ärendet (exempelvis kungörelseförfarandet tar en månad).

Försäkringsanstalten ska informera PSC om kontaktpersonerna för ansvarsfördelningen (i fråga om ArPL-verksamhet).

3.2.3 KUNGÖRELSEFÖRFARANDE OCH INFORMATION

I fråga om ansökan om överlåtelse av försäkringsverksamheten eller det arbetsgivarspecifika försäkringsbeståndet, ska Försäkringsinspektionen, om den inte anser att ansökan utan vidare utredningar ska avslås, införa en kungörelse i den officiella tidningen på den mottagande försäkringsanstaltens bekostnad.

I kungörelsen uppmanas de som önskar framställa anmärkningar mot ansökningen att framföra dem till Försäkringsinspektionen normalt inom 30 dagar.

Försäkringsinspektionen förpliktar den överlåtande eller övertagande pensionsstiftelsen att utan dröjsmål sörja för att information om kungörelsen ges på den arbetsgivares anslagstavla, vilken nämnda åtgärd gäller. Pensionsstiftelsen ska informera pensionstagare eller andra förmånstagare som omfattas av den överlåtna försäkringsverksamheten om övertagande av försäkringsverksamhet eller en del därav senast i samband med den första utbetalningen av förmånerna efter överlåtelsen.

Om överlåtelsen eller övertagandet av försäkringsbeståndet eller en del av det gäller frivilliga tilläggspensioner och andra förmåner som inte kan utbetalas enligt pensionsstiftelsens stadgar, ska de personer som hör till den överlåtande pensionsstiftelsens verksamhetskrets, de som erhåller pension eller andra förmåner samt arbetsgivaren underrättas om kungörelsen på det sätt som föreskrivs i pensionsstiftelsens stadgar.

3.2.4 TIDPUNKTEN FÖR ÖVERFÖRANDE AV PENSIONSANSVAR OCH TILLGÅNGAR OCH BELOPP

Enligt 102 § 7 mom. lagen om pensionsstiftelser överförs försäkringsverksamheten på den övertagande försäkringsanstalten vid den tidpunkt som bestäms i överlåtelseavtalet, då Försäkringsinspektionen har gett sitt samtycke till åtgärden. Försäkringsinspektionen kan också bestämma någon annan tidpunkt för överlåtelsen än den som avtalats i överlåtelseavtalet.

Vid överlåtelse av försäkringsverksamhet överförs tillgångar högst till det belopp som i den övertagande försäkringsanstalten behövs för att trygga de förmåner som vid överlåtelse tidpunkten för försäkringsverksamheten är på pensionsstiftelsens ansvar. Vid övertäckning ska pensionsstiftelsen utföra till Försäkringsinspektionens samma beräkningsgrunder som de som den övertagande försäkringsanstalten använder för att beräkna det penningbelopp som behövs för att trygga förmånerna för att det pensionsansvar som överförs ska motsvara de tillgångar som överförs. Om det är fråga om överlåtelse av del av försäkringsverksamheten, ska pensionsstiftelsen utföra till Försäkringsinspektionen beräkningsgrunder för den del av försäkringsverksamheten som överläts. Eventuell övertäckning återbetalas på ansökan till arbetsgivaren om det är möjligt enligt pensionsstiftelsens stadgar.

Det pensionsansvar som överförs vid överlåtelse av försäkringsverksamhet, ska vid överskridning och övertäckning alltid beräknas noggrant. Om ett exakt belopp för pensionsansvaret inte är känt vid tidpunkten för överlåtandet av försäkringsverksamheten, ska i överlåtelseavtalet för försäkringsverksamheten eller i dess bilagor avtalas om det förfaringsätt med vilket beloppet av pensionsansvaret och de tillgångar som överförs justeras.

I överlåtelseavtalet (eller i bilagor till det) ska ingå en redogörelse för vad som avtalats i fråga om poster som utreds via Pensionsskyddscentralen (t.ex. ansvarsunderskott).

3.2.5 PENSIONSFRIBREV

Vid upplösning av en pensionsstiftelse enligt 78 § 1 mom. lagen om pensionsstiftelser, ska ett fribrev upprättas över de förmåner som överförs till den övertagande försäkringsanstalten.

Vid upplösning av en pensionsstiftelse enligt 78 § 4 mom. lagen om pensionsstiftelser, behöver något fribrev inte upprättas över de förmåner som överförs till den övertagande försäkringsanstalten om inte rätt till fribrev ingår i pensionsstiftelsens stadgar. Om de tillgångar som överförs från pensionsstiftelsen inte räcker till att helt och hållet trygga förmånerna, ska tillgångar som eventuellt friställs i den övertagande försäkringsanstalten när arbetsförhållandet upphör i första hand användas för att trygga de förmåner som inte kunde fyllas i samband med upplösningen av pensionsstiftelsen.

För situationer som avses i 88 § 2 mom. lagen om pensionsstiftelser ska upprättas ett villkorligt fribrev.

3.3 Arbetsgivarens understödsavgifter och säkerhet för ansvarsunderskott

Enligt 45 § lagen om pensionsstiftelser, ska arbetsgivaren minst en gång var fjärde månad betala understödsavgifter till en B-pensionsstiftelse och en AB-pensionsstiftelses B-avdelning eller ställa godtagbara säkerheter för täckande av ansvarsunderskottet. Av understödsavgifterna ska som pengar erläggas till minst det belopp som behövs för att upprätthålla pensionsstiftelsens likviditet.

Understödsavgiften:

För att fastställa storleken av understödsavgiften ska pensionsstiftelsen göra upp en prognos arbetsgivarvis om behovet av understödsavgift. I prognosen avdras från pensionsstiftelsens övriga intäkter, dvs. huvudsakligen intäkter av placeringsverksamhet, uppskattningar om ändringar i pensionsansvaret mellan början och slutet av räkenskapsåret, prestationer föranledda av pensioner, administrationskostnader och kostnader för placeringsverksamhet. Prognosen uppgörs för ett räkenskapsår i sänder och den gäller den löpande räkenskapsperioden. Prognosen justeras minst var fjärde månad. Understödsavgifter kan erläggas oftare än var fjärde månad och de ska basera sig på uppgjorda prognoser.

Understödsavgifter ska betalas:

minst	1/3	senast 30.4
minst	2/3	senast 31.8
minst	3/3	senast 31.12

Säkerhet för ansvarsunderskott:

I fråga om säkerheten tillämpas bestämmelserna i stycke 2A.2.3.1 i denna föreskrifts- och anvisningssamling. Av ansvarsunderskottet krävs en liknande säkerhet som för lån.

3.4 Ordnande av betalningsrörelsen

En pensionsstiftelse ska för sin betalningsrörelse ha egna från andra sammanslutningar åtskilda kassa- och bankkonton. Därför kan en pensionsstiftelse inte använda exempelvis koncernkonton som är gemensamma med den övriga sammanslutningen, exempelvis ett arbetsgivarföretag. Med koncernkonto avses ett bankkonto med en enhetsvis decentraliserad betalningsrörelse men med centraliserad tillgångsförvaltning. Sålunda är det förbjudet att ha exempelvis ett bankkonto där pensionsstiftelsens och de olika sammanslutningarnas tillgångar samlas upp till en helhet och till vilkas underkonton respektive sammanslutning har egen användningsrätt.

3.5 Långfristiga fordringar på arbetsgivare och andra

Fordringar avsedda som långfristiga ska registreras i form av skuldebrevsfordringar. Som kontofordring kan endast förekomma ett belopp som är en följd av löpande affärsverksamhet mellan pensionsstiftelsen och arbetsgivaren.

3.6 Register

En pensionsstiftelse ska föra ett register över de personer och pensionstagare som hör till dess verksamhetskrets samt också över de personer som lämnat verksamhetskretsen för vilka uppstått pensionsrätt (fribrev) för den tid de hört till pensionsstiftelsens verksamhetskrets.

Registret ska uppevaras omsorgsfullt.

3.7 Ledningens pålitlighet och lämplighet (Upphävs delvis 31.3.2019. Föreskrifterna i detta avsnitt tillämpas inte fr.o.m. 31.3.2019 på de pensionsstiftelser, på vilka kapitel 7 i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar 1/2019 Tilläggspensionsanstalternas förvaltning ska tillämpas)

3.7.1 LAGSTIFTNINGENS KRAV PÅ LEDNINGEN I EN PENSIONSTIFTELSE

Enligt 3 kap. 19 § 2 mom. lagen om pensionsstiftelser ska de personer som hör till pensionsstiftelsens ledning ha god vandel och ha sådan allmän kännedom om pensionsstiftelseverksamhet som är behövlig med beaktande av arten och omfattningen av pensionsstiftelsens verksamhet eller så ska de bland sina anställda ha rådgivare med tillräcklig kompetens och erfarenhet. Enligt 4 mom. i samma paragraf får den som är omyndig eller som försatts i konkurs eller meddelats näringsförbud inte vara styrelsemedlem eller ombud.

Bestämmelserna om ledningens lämplighet och yrkeskompetens tillämpas på pensionsstiftelsens styrelsemedlemmar och styrelsesuppleanter, ombud samt eventuellt förvaltningsråds medlemmar och suppleanter. Regleringen gäller såväl pensionsstiftelse som bedriver frivillig verksamhet som pensionsstiftelse som bedriver lagstadgad verksamhet.

3.7.2 ANSVAR FÖR LEDNINGENS PÅLITLIGHET OCH LÄMPLIGHET

Varje pensionsstiftelse ansvarar för att stiftelsens ledning ensam eller tillsammans med rådgivarna uppfyller de krav som lagstiftningen ställer på ledningen både när en person utses till en position såväl som när personen sköter dessa uppgifter. Försäkringsinspektionen förutsätter att det administrativa organ i organisationen som fattar beslut om utnämning i samtliga fall informeras om de ovan avsedda kraven i syfte att trygga att dessa krav beaktas vid beslutsfattandet. Vid bedömning av tillräckligheten av personens kännedom om pensionsstiftelseverksamhet ska uppmärksamhet fästas bland annat vid personens utbildning och erfarenhet med hänsyn till vilken ställning personen har i organisationen och hur krävande uppgifterna är. Dessutom ska man beakta att styrelsens och ombudets ansvar inte kan

överföras på i 2 momentet avsedda rådgivare. Ledningen ska sköta pensionsstiftelsen med yrkesskicklighet och med beaktande av intressena i fråga om de personer som hör till verksamhetskretsen, de personer som fått fribrev och pensionstagarna.

3.7.2.1 Utredning av pålitlighet och lämplighet

3.7.2.1.1 Personer som omfattas av utredningen

- ombudet
- styrelsens medlemmar och suppleanter

3.7.2.1.2 Utredningens innehåll

1. personens individualiserande uppgifter och kontaktinformation
2. pensionsstiftelsens namn
3. personens position i den aktuella stiftelsen samt tillträdesdatum
4. utredning om att personen råder över sig själv och sin egendom (som bilaga
  - intyg över självförsörjning, som erhålls från underrätten på den egna orten
  - utdrag ur rättsregistercentralens register över näringsförbud
  - utdrag ur magistratens register över förmynderskapsärenden, varav framgår om personen förordnats förmyndare eller om hans handlingsbehörighet har begränsats)
5. meritförteckning
6. skriftlig försäkran av personen att han inte dömts till böter (gäller inte ordningsbot eller bot till följd av ringa trafikförseelser), villkorligt eller ovillkorligt fängelsestraff eller samhällstjänst och att han inte fått varning av tillsatt kontrollorgan (till exempel utländsk tillsynsmyndighet, Finlands Advokatförbund, Centralhandelskammarens revisionsnämnd) eller en utredning av den förseelse eller det brott som lett till ovannämnda påföljder
7. utredning av huruvida en utländsk myndighet som ansvarar för tillsynen över försäkringsverksamheten har bedömt personens pålitlighet och lämplighet (fit & proper).

3.7.2.1.3 Upprättande, förvaring och övervakning av utredningar

Utredningarna ska göras innan den utnämnda personen tillträder tjänsten. Utredningarna ska finnas tillhanda och kunna granskas i pensionsstiftelsen och de tillställs Försäkringsinspektionen endast på begäran. Förutsättningarna för pålitlighet och lämplighet gäller och ska uppfyllas under hela mandatperioden. Det ankommer på personen själv att meddela eventuella ändringar och pensionsstiftelsen är skyldig att genom tidvisa kontrollåtgärder övervaka att kraven uppfylls.

Försäkringsinspektionen anser det vara önskvärt att inspektionen i mån av möjlighet informeras på förhand vid utnämning av ombud för pensionsstiftelsen.

3.7.2.2 Registeranmälan om ändringar gällande styrelsens medlemmar och ombud

Enligt 9 kap. 72 § 1 mom. lagen om pensionsstiftelser ska ändringsanmälan utan dröjsmål göras till registret över pensionsstiftelser, om det sker en förändring i ett förhållande som antecknats i registret. Till ändringsanmälan fogas inte utredning om ledningens lämplighet och yrkeskompetens, om detta inte begärs separat.

3.8 Uppläggning av intern kontroll och riskhantering

Intern kontroll

Med intern kontroll avses en process med vilken man vill försäkra sig om att

- uppställda mål uppnås
- resurserna används på ett ekonomiskt och effektivt sätt
- en tillräcklig kontroll över riskerna i anslutning till verksamheten uppnås
- den ekonomiska och övriga informationen som används för att leda pensionsstiftelsen är tillförlitlig och korrekt
- lagar, föreskrifter och anvisningar följs
- de administrativa organens beslut, interna planer, regler och tillvägagångssätt följs.

Ansvar för uppläggning av den interna kontrollen

Totalansvaret för att organisera den interna kontrollen ligger på pensionsstiftelsens styrelse. Styrelsens uppgift är att definiera den interna kontrollens innehåll samt att se till att verksamheten organiseras. Styrelsen ska årligen utvärdera huruvida stiftelsens interna kontroll ordnats på tillbörligt sätt och vid behov vidta korrigeringsåtgärder.

Vid organiserandet av den interna kontrollen är det nödvändigt att beakta arten och omfattningen av pensionsstiftelsens verksamhet, som kan uppskattas bl.a. utgående från pensionsansvarets belopp, verksamhetens omfattning bl.a. i fråga om placeringsverksamheten samt krav som ställs på solvens.

De viktigaste principerna vid organisering av den interna kontrollen

Den interna kontrollen ska täcka alla funktioner och vara rätt dimensionerad i förhållande till de risker som ingår i de olika verksamheterna. Eftersom ansvaret för funktioner som lagts ut på entreprenad kvarstår hos den som lagt ut funktionerna, gäller den interna kontrollen i tillämpliga delar också de funktioner som pensionsstiftelsen lagt ut på entreprenad. Pensionsstiftelsens styrelse ansvarar för den interna kontrollen också till den del som uppgifter som ankommer på pensionsstiftelsen utförs i organisationen hos ett arbetsgivarbolag.

Vid organiseringen av den interna kontrollen ska speciellt följande principer tas i beaktande, varvid pensionsstiftelsen ska:

1. skapa en klar, tillförlitlig, relevant, tidsmässigt rätt anpassad rapportering som även beaktar framtiden
2. se till att rapporteringen rörande resultat och väsentliga risker är oberoende av de funktioner som rapporterna gäller
3. skapa en organisation, där uppgifterna, beslutanderätten och ansvaret är fördelade på ett tillbörligt sätt och rapporteringsförhållandena är klart definierade. Arbetsfördelningen och befattningsbeskrivningarna ska definieras på så sätt att ingen ensam, utan påkallad kontroll, sköter en åtgärd genom hela behandlingskedjan. De fastställda ansvarsområdena ska dokumenteras skriftligt
4. säkerställa att pensionsstiftelsens styrelse får information om väsentliga observationer som revisorer och myndigheter tillställt pensionsstiftelsen
5. ha ändamålsenliga kontrollfunktioner för datasäkerhet och annan säkerhet för att säkerställa verksamhetens kontinuitet och trygga medlen
6. fastställa klara, skriftliga, uppdaterade verksamhetsprinciper och övervaka att dessa principer efterföljs
7. se till att revisionsfunktionens ställning i organisationen är sådan att den säkerställer en oberoende och objektiv revision, ifall verksamheten är av ett sådant slag och av sådan omfattning att den förutsätter en intern revisionsfunktion
8. verksamheten ledas så att man fastställer kvantitativa och kvalitativa målsättningar för varje enskild funktion och övervakar att dessa målsättningar uppnås.

Riskhantering

Med riskhantering avses identifiering, analys, begränsning och kontroll av de risker som verksamheten medför och som är väsentligen förknippade med verksamheten. Riskhanteringen utgör en del av den interna kontrollen och den ska ordnas på så sätt att pensionsstiftelsens styrelse godkänner alla principer som gäller kontroll av betydande risker. Pensionsstiftelsen ska kontinuerligt identifiera alla betydande interna och externa risker för att kunna reagera på dem på ett tillbörligt sätt och i tid. Identifieringen av riskerna ska vara tillräckligt omfattande, så att man skäligen kan säkerställa att alla risker som väsentligen inverkar på huruvida uppställda mål nås har identifierats. Detta förutsätter att betydelsen av riskernas inverkan och sannolikheten för att de realiserats värderas, så att man ska kunna utveckla ändamålsenliga verksamhetsprinciper och handlingssätt för hanteringen av dem. Pensionsstiftelsen ska ha de metoder som behövs för mätning och uppföljning av riskerna. Utöver kvantitativa mätmeter ska det också finnas adekvata metoder för värdering av kvalitativa risker.

Riskhanteringssystemet ska täcka åtminstone risker i anslutning till

- pensionsansvaret och täckningen av pensionsansvaret
- utvecklingen av solvens
- placeringsverksamheten och
- den operativa verksamheten. (Ändrats 31.3.2019)

Pensionsstiftelsen ska dessutom i tillräcklig omfattning försäkra sig om att den har en riskkontrollfunktion, som är oberoende av risktagningsfunktionen

I fråga om placeringsverksamheten ska principerna om riskhanteringen inkluderas i placeringsplanen. Planen ska bl.a. definiera de viktigaste riskerna, riskhanteringsmål, gränserna för risktagning, ansvarsområdena, mätarna och tillsynsprinciperna. Då risktagningsgränserna fastställs ska pensionsstiftelsens risktäckningskapacitet beaktas. Dessutom ska man definiera vem som ansvarar för risktagningen, på vilket sätt risken mäts och följs upp samt på vilket sätt man övervakar att risken hålls inom godtagbara gränser.

3.9 Gränsöverskridande verksamhet

På en EES-tilläggs-pensionsstiftelse som bedriver tilläggs-pensionsverksamhet i en annan EES-stat än Finland tillämpas, utöver vad som stadgas i 13 a lagen om pensionsstiftelser om gränsöverskridande verksamhet, bestämmelserna i detta kapitel.

3.9.1 ANSÖKAN OM TILLSTÅND TILL FÖRSÄKRINGSINSPEKTIONEN

En EES-tilläggs-pensionsstiftelse som har för avsikt att förvalta frivilliga tilläggs-pensioner och andra förmåner för företag som är etablerade inom andra EES-staters territorium ska ansöka om tillstånd hos Försäkringsinspektionen innan den gränsöverskridande verksamheten inleds

Utöver vad EES-tilläggs-pensionsstiftelsen ska uppge i samband med ansökan om tillstånd enligt 125 b § lagen om pensionsstiftelser, ska pensionsstiftelsen tillstålla Försäkringsinspektionen följande uppgifter:

- EES-tilläggs-pensionsstiftelsens kontaktuppgifter (namn, besöks- och postadress, telefon- och faxnummer, e-postadress samt pensionsstiftelsens registernummer)
- antalet personer som omfattas av EES-tilläggs-pensionsstiftelsens verksamhetssektor/ antalet medlemmar i EES-tilläggs-pensionsstiftelsen (senast tillgängliga uppgift)
- en förteckning över de medlemsstater där pensionsanstalten bedriver verksamhet
- i fråga om verksamhet som bedrivs i ett annat EES-land ska man uppge verksamhetsställets juridiska form, eventuellt identifieringsnummer i den aktuella EES-staten (registernummer e.d.), motsvarande kontaktuppgifter som ovan och kontaktpersonerna i den aktuella EES-staten
- motsvarande kontaktuppgifter för arbetsgivare med verksamhet i annan EES-stat (finansjär) som ovan i fråga om EES-tilläggs-pensionsstiftelse
- fastställandet av verksamhetssektorn (begränsningar för medlemskap)

- pensioner och andra förmåner som beviljas i annan EES-stat (beskrivning av pensionssystemet)
- vem som sköter utbetalningen av förmånerna (tillägspensionsstiftelsen själv eller om utbetalningen har lagts ut på entreprenad och till vilken instans)
- uppgift om en utländsk kapitalförvaltare förvaltar tillgångarna (ja/nej)
- bilaga 13 i denna samling föreskrifter och anvisningar

4. VISSA ANVISNINGAR

4.1 Finansmarknadsinstrument

4.1.1 DERIVATKONTRAKT

4.1.1.1 Förvaltning och uppföljning av derivatkontrakt

Krav som ställs på hantering av risk som hänför sig till derivatkontrakt

Vid hantering av risk som hänför sig till derivatkontrakt måste man se till att ordna riskhanteringen och den interna kontrollen. Pensionsstiftelsens riskhanteringssystem måste möjliggöra uppföljning av derivatens marknadsvärde. Styrelsen ska kontrollera att pensionsstiftelsen har tillbörlig förmåga att på ett oberoende sätt verifiera prisbildningen hos icke standardiserade derivatkontrakt. En pensionsstiftelse som bedriver lagstadgad verksamhet ska i fråga om derivatkontrakt iakttä bestämmelserna i stycke 2A.1.5.

- Med standardiserade derivatkontrakt avses kontrakt, vilka förmedlats av en optionssammanslutning. Med icke standardiserade kontrakt avses kontrakt, vilka uppgjorts direkt mellan privata avtalsparter.

1. Principer för derivat

Det måste finnas skriftligt dokumenterade principer för pensionsstiftelsens derivatverksamhet som styrelsen godkänt. Dessa måste överensstämma med pensionsstiftelsens mål, strategi och risktagningens vilja.

Principerna för derivatverksamheten ska åtminstone omfatta:

- en beskrivning av för vilka ändamål derivatkontrakt kan användas
- en beskrivning av vilka typer av derivatkontrakt som kan användas
- godtagbara derivatstrategier
- godtagbara motparter
- tydligt definierade ansvarsområden inom riskhanteringen
- en beskrivning av de förefintliga systemen för att mäta risk
- tillbörliga gränser för risktagning
- en beskrivning av täckande och tidsmässigt rätt anpassad uppföljning och rapportering av risker
- en beskrivning av hur en effektiv intern kontroll av derivaten organiserats
- en beskrivning av hur den personal som har att göra med användningen av derivat informeras om principerna för användning av derivat.

Principerna för derivaten kan utgöra en del av pensionsstiftelsens övriga instruktioner om riskhantering eller placeringsverksamhet.

Pensionsstiftelsens styrelse ska se till att de risker som hänför sig till derivatkontrakt tillsammans med risker som föranleds av andra placeringar inte leder till en sådan situation, att nettobeloppet av den totala risken överskrider de gränser som fastställs i placeringsplanen

2. Organisering och rapportering av riskhanteringen

Rapporteringen av riskkontrollen ska organiseras så att pensionsstiftelsens ledning med hjälp av den kan kontrollera och styra derivatverksamheten i praktiken. I fråga om derivatkontrakt ska det finnas anvisningar om på vilket sätt förpliktelser som beror på dem ska rapporteras till styrelsen eller den instans den bemyndigat.

Riskhanteringsfunktionen ska regelbundet rapportera om derivaten för relevanta parter och styrelsen. Rapporterna ska avlämnas tillräckligt ofta, så att dessa parter med stöd rapporterna kan uppskatta ändringarna i pensionsstiftelsens riskposition. Rapporterna bör visa hur derivatåtgärderna uppnår de fastställda målen och följer godkända principer och förfaranden.

3. Organisering av den interna kontrollen

De interna kontrollrutinerna ska också täcka derivatverksamheten. Kontrollen måste säkerställa att intern rapportering och annan information förmedlas effektivt samt att lagar, pensionsstiftelsens egna beslut och stadgar efterlevs.

4. Bokföringsinstruktioner

Innan pensionsstiftelsen tecknar derivatkontrakt måste den ha upprättat tillbörliga instruktioner om bokföring av dem.

4.1.1.1 Riskhantering av derivatkontrakt enligt risktyp

De olika risktyperna som är föremål för riskhantering är:

- kreditrisk, dvs. motpartsrisk
- marknadsrisk, dvs. positionsrisk
- finansieringsrisk
- marknadsrelaterad likviditetsrisk
- operativ risk.

Kreditrisk, dvs. motpartsrisk

Med kreditrisk för derivatkontrakt avses att motparten inte kan ta hand om de skyldigheter som uppkommit till följd av derivatkontraktet. Om ett öppet derivatkontrakt av denna anledning måste ersättas med ett motsvarande kontrakt till marknadspris före de underliggande tillgångarnas lösendag eller redovisningsdagen för nettovärdet, uppstår en kreditförlust som motsvarar högst kontraktets (eventuella) positiva marknadsvärde.

Kreditrisk anses uppstå i samband med icke standardiserade derivatkontrakt.

För att den volatilitet hos det positiva marknadsvärdet på ett icke standardiserat derivatkontrakt som uppstår på grund av de underliggande tillgångarnas karaktär ska bli beaktad, ska man vid uppskattning av motpartsrisken i kontraktets marknadsvärde inberäkna dess potentiella motpartsrisk.

Motpartsrisiker för icke standardiserade derivatkontrakt, som alltså består av kontraktens marknadsvärden och potentiella motpartsrisiker rapporteras till Försäkringsinspektionen.

På detta sätt beräknade motpartsrisiker som hänför sig till derivatkontrakt måste följas med motpartsrisklimiter. Organisation av kontrollen av limitanvändningen ska beskrivas i principerna för användning av derivat. Användningen av limiter ska övervakas med hjälp av uppföljningsrapporter.

Den ovannämnda potentiella motpartsrisiken beaktas inte i samband med granskning av riskkoncentrationsbegränsningen vid täckning av pensionsansvaret.

Om säkerhet ställts för ett icke standardiserat derivatkontrakt, beaktas detta vid uppföljning av motpartsrisken.

Marknadsrisk, dvs. positionsrisk

Med marknadsrisk för derivatkontrakt avses risken att kontraktets värde sjunker under marknadspriset (ränta, aktie- eller valutakurs eller annat pris, t.ex. pris på nyttighet) eller att dess volatilitet ändras. Marknadsrisken måste följas upp enligt typ av marknadsrisk (ränte-, aktie-, valuta-, kreditmarknads- och nyttighetsrisk). Karakteristiska risker för optioner (gamma- och vega-risk) måste följas upp separat.

Marknadsrisken ska uppskattas i proportion till förmågan att bära risk. Marknadsrisken som hänför sig till derivatkontrakt ska betraktas som en del av uppföljningen av hela försäkringsinstitutets marknadsrisk och dessa kontrakt ska ingå i uppföljningen av marknadsrisklimiterna. Kontraktens egenskaper bör beaktas och man måste kunna följa upp alla former av marknadsrisk som de olika kontrakttyperna förutsätter i den omfattning som användningen av derivatkontrakt kräver.

För uppskattning av marknadsrisk kan matematiska eller statistiska metoder användas. Det måste vara möjligt att följa upp att den valda metodens grundläggande antaganden är befogade och de måste kontrolleras regelbundet. Metoden ska underkastas kvantitativa och kvalitativa stresstester, vars resultat ledningen måste kontrollera och vilka måste beaktas vid fastställandet av limiter och strategier. För att säkerställa att resultaten är tillförlitliga måste den valda modellen regelbundet testas, och testresultaten jämföras med realiserade resultat.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att pensionsstiftelsen inte kan finansiera de krav på kassaflöde som användningen av derivatkontrakt ger upphov till.

Derivatkontraktens inverkan på pensionsstiftelsens dagliga kassaflöden måste kontrolleras och denna inverkan måste beaktas vid planeringen av likviditeten. Uppföljningen av finansieringsrisken måste vara tillräckligt detaljerad i förhållande till verksamhetens omfattning.

Marknadsrelaterad likviditetsrisk

Med marknadsrelaterad likviditetsrisk avses risken att det inte är möjligt eller att det inte är lätt att realisera eller täcka kontrakt till rådande marknadspris eftersom marknaden inte är tillräckligt djup eller om marknaden inte fungerar till följd av en störning av något slag.

För att hantera den marknadsrelaterade likviditetsrisken måste kontrakten spridas i den omfattning som derivatverksamheten kräver. Man ska aktivt följa med likviditeten för olika produkter och marknader. Risker kan också hanteras med hjälp av produkt- och marknadsspecifika limiter.

Operativ risk

Med operativ risk avses risk för förlust som beror på otillräckliga handlingskedjor, personalresurser och system eller på att dessa brister eller risk för förlust som orsakas av externa faktorer. I den operativa risken ingår också de juridiska riskerna.

Den operativa risken som härrör från användningen av derivatkontrakt ska beaktas i pensionsstiftelsens riskhanteringsplan. Risken kan hanteras med följande åtgärder:

- Pensionsstiftelsen ska ha yrkeskunnig personal för operativa funktioner som stödjer användningen av derivat.
- Pensionsstiftelsen ska ha på förhand fastställda arbetskedor för användning av derivat och kontrakten ska dokumenteras enligt de på förhand fastställda principerna.
- Innan prissättnings- och värderingsmodeller tas i bruk ska man säkerställa att de ger tillförlitliga resultat om priset på kontrakt, värden på positioner samt intäkter och förluster. Modellerna och de valda metoderna ska dokumenteras.

- Uppgifter i olika system (bokföring, handel) måste regelbundet avstämmas.
- När det gäller icke standardiserade derivat, tillämpas ISDA:s (International Swaps and Derivatives Association) standardkontrakt.
- Pensionsstiftelsen måste fastställa tillräckliga instruktioner om derivat.

Den interna kontrollen har till uppgift att kontrollera att den derivatstrategi som ledningen godkänt samt instruktionerna om användning av derivat följs.

4.1.1.2 Värdering av derivatkontrakt och upptagningen av dem i bokslutet (upphävts)

Avsnittet 4.1.1.2 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 15/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

4.1.1.3 Definitioner av derivatkontrakten (upphävts)

Avsnittet 4.1.1.3 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 15/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

4.1.1.4 Derivatkontraktets användningssyfte och dess uppföljning

Med derivatkontrakt är det möjligt att skydda sig, uppnå tilläggsintäkter, utnyttja arbitrage eller ändra placeringsportföljens risk. Med derivatkontrakt är det också möjligt att effektivera skötseln av placeringar eller betalningsberedskapen.

Säkringspolitik, säkring och säkringens effektivitet:

I pensionsstiftelsens derivatportfölj ska man kunna skilja skyddande derivatavtal från andra derivatavtal. Pensionsstiftelsen ska skriftligen definiera riskhanteringsens mål och strategierna gällande säkringsåtgärder. Pensionsstiftelsens styrelse ska godkänna säkringspolitiken (mål och strategi). Beskrivningen av säkringsstrategin ska omfatta en beskrivning av metoderna för värdering av säkringens effektivitet.

Användningssyftet för ett derivatkontrakt som tecknats i säkringssyfte, ska definieras och dokumenteras i kontraktet. Om så inte förfars, är kontraktet icke-skyddande.

Det ska finnas ett tillräckligt samband mellan det skyddande derivatavtalet och den placering som ska säkras. Ett skyddande derivatkontrakt kan hindra att den skyddade placeringens värde sjunker under den gräns som fastställs i avtalet (t.ex. en inköpt säljoption). I ett sådant fall kontrolleras skyddets effektivitet på de prisnivåer där man vill att skyddet ska fungera. Värdet på det skyddande kontraktet kan också stiga i motsvarande mån som värdet på det skyddade objektet sjunker (termin). Derivatkontrakt av typ ställda optioner betraktas inte som skyddande. Avvikande från detta kan optioner betraktas som skyddande om de utgör den del av den skyddande strukturen som också omfattar en motsatt inköpt option. Definitionen av motsatthet tillåter en skillnad i inlösenpriset för en option, om skillnaden inte äventyrar skyddsstrukturens funktion.

Säkringens effektivitet ska kontinuerligt värderas (uppföljning månadsvis är inte tillräcklig) under hela den tid säkringen varar. Säkringens effektivitet ska följas upp periodvis (rapporteringsdag) och kumulativt (från skyddets början till granskningstidpunkten). Användningssyftet ska ändras från skyddande till icke skyddande, om säkringen inte är effektivt.

- Resultatet av säkringen ska följas upp också i euro. Om det sammanlagda beloppet av kapitalen för underliggande tillgångar betydligt överstiger det sammanlagda beloppet av de tillgångar som säkrats med kontrakt, ska behandlingen av den överskridande delen av derivatavtalen ändras så att den fyller de föreskrifter som getts om avtal som tecknas i annat än skyddande syfte.

- Säkringens effektivitet tolkas på så sätt att värderingen görs endast på de prisnivåer där bolaget fastställt att säkringen är effektiv.

Säkringen anses fortsätta, om placeringen ersätts med en annan likadan placering och ersättandet med en annan placering utgör en del av pensionsstiftelsens skriftliga skyddsstrategi. Ersättandet med en ny placering ska dokumenteras på nytt som säkring.

Till samma position som skyddas kan inte räknas de tillgångsposter som värderas enligt principen för det lägsta värdet och de egendomsposter som värderas till anskaffningspris.

4.1.2 UPPTAGNING AV DERIVATKONTRAKT I BOKFÖRINGEN OCH BOKSLUTET (UPPHÄVTS)

Avsnittet 4.1.2 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 15/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

4.2 Vissa penningmarknadsinstrument (upphävts)

Avsnittet 4.2 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 15/2012, som gäller fr.o.m. 1.1.2013.

4.3 Anvisningar om pensionsstiftelsens placeringsverksamhet

4.3.1 PLANEN FÖR PENSIONSSTIFTELSENS PLACERINGSVERKSAMHET

4.3.1.1 Uppgörande av placeringsplan

Vid uppgörandet av placeringsplanen ska pensionsstiftelsen beakta bl.a. följande omständigheter:

- fördelning av befintliga placeringar
- förändringar i beloppet av de tillgångar som placeras (förändringar i pensionsansvaret)
- kraven på likviditet och realiserbarhet som beror på pensionsansvarets struktur
- tidtabellen för täckning av pensionsansvaret (A-pensionsstiftelse/-avdelning före 2010)
- avkastningsmål och placeringsrisker
- nivå och mål för verksamhetskaptal.

I en pensionsstiftelse i vilken pensionsansvaret ökar, ackumuleras ny placeringsbar förmögenhet enligt det ökade pensionsansvaret. Täckning av ett eventuellt ansvarsunderskott ökar placeringstillgångarna. Denna ökande förmögenhet ackumuleras i allmänhet under räkenskapsperioden i samband med betalning av understödsavgifter. Pensionsstiftelsens styrelse ska sålunda i sin placeringsplan ta ställning till hur de ackumulerade tillgångarna placeras för att målen ska kunna uppnås. Dessutom ska styrelsen ta ställning till placeringsverksamhet som beror på behovet att realisera i det befintliga placeringsbeståndet, på att placeringarna förfaller till betalning eller på någon annan sådan orsak.

Enligt lagen om pensionsstiftelser ska pensionsstiftelsen sörja för att de tillgångar som utgör täckning för pensionsansvaret kan realiseras. Pensionsstiftelsen ska dels förbereda sig på att dess tillgångar är placerade så att de kan realiseras i den takt som pensionsansvar upplöses till betalning och dels på att det har tillräckligt likvida medel om det av någon orsak blir avbrott i betalningen av arbetsgivares understödsavgifter. Pensionsstiftelsen ska hålla en del av tillgångarna (exempelvis tillgångar till ett belopp som motsvarar behovet under ett år) i likvid form för att styrelsen kan försäkra sig om en ostörd betalning av kontanta utgifter. Utgående från det utlåtande som försäkringsmatematikern gjort upp kan pensionsstiftelsens styrelse konstatera när pensionsansvar upplöses till betalning. Exempelvis kan en pensionsstiftelse, vars förmögenhet huvudsakligen utgörs av ett lån till ett arbetsgivarbolag, råka i en situation i vilken ifrågavarande lån måste sägas upp också med kort varsel. För dessa kostnader måste arbetsgivarbolaget förbereda sig på förhand. På detta sätt tjänar placeringsplanen också arbetsgivarbolagets finansieringsplan.

En A-pensionsstiftelse och A-avdelning ska utöka de täckningsbara tillgångarna så att hela pensionsansvaret är täckt före år 2010. Utgående från den tillväxtprognos för pensionsansvaret som försäkringsmatematikern gjort upp kan man konstatera med vilken tidtabell pensionsstiftelsen ska vidta åtgärder för ändring av tillgångsstrukturen.

4.3.1.2 Pensionsstiftelsens försäkringsmatematikers prognos (utlåtande)

För att pensionsstiftelsens styrelse ska kunna göra upp en placeringsplan för placering av tillgångar, behöver den en prognos som gjorts upp av försäkringsmatematikern om hur pensionsutgifterna och pensionsansvaren utvecklas i framtiden.

Förändringar i beloppet av pensionsstiftelsens pensionsansvar under kommande år ska vara utgångspunkt för placeringsplanen. Dessutom ska i placeringsplanen beaktas pensionsansvarets strukturella verkningar.

4.3.1.3 Pensionsstiftelsens inkomster och utgifter

Pensionsstiftelsens utgifter täcks huvudsakligen med understödsavgifter och intäkter av placeringsverksamheten. Till den del intäkterna av placeringsverksamheten inte räcker till att täcka utgifterna, blir arbetsgivaren tvungen att betala understödsavgifter. Vid beräkningen av pensionsstiftelsens pensionsansvar antas att de tillgångar som utgör täckning ge en intäkt som uppgår till minst beloppet av beräkningsräntan. Om intäkterna av placeringsverksamheten inte uppgår till en nivå som motsvarar beräkningsräntan, blir arbetsgivaren tvungen att öka understödsavgifterna.

4.3.2 FÖRMÖGENHETSFÖRVALTNINGSAVTAL

Pensionsstiftelsen kan ingå förmögenhetsförvaltningsavtal som kompletterar placeringsverksamheten exempelvis med ett finländskt kreditinstitut, ett utländskt kreditinstitut som jämställs med ett finländskt kreditinstitut, värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag (579/1996) eller därmed jämförbart företag samt värdepappersföretag under offentlig tillsyn som fått koncession i någon annan stat.

Avtal med utomstående förmögenhetsförvaltare ska alltid läggas fram för styrelsen för beslut. Förmögenhetsförvaltningsavtalen kan variera stort beroende på hurdana fullmakter förmögenhetsförvaltarna erhåller. Särskilt vid beviljandet av fullmakter att fatta beslut måste pensionsstiftelsen försäkra sig om att stiftelsens självständiga beslutsfattande i placeringsärenden inte riskeras.

När pensionsstiftelsen väljer förmögenhetsförvaltningssammanslutning ska den beakta att uppdragets andel av de sammanlagda tillgångarna i förmögenhetsförvaltningssammanslutningens förvaltning inte får vara betydande.

I placeringsplanen ska ingå en utredning över användningen av förmögenhetsförvaltare, bland annat om vilka instrument förmögenhetsförvaltningen gäller, avkastningsmål och rapportering.

Av avtalet om skötsel av värdepapperstillgångar ska framgå bland annat följande:

- uppdragets omfattning
- fullmakter, placeringsverksamhetens principer och begränsningar (bl.a. mål, risker, allokering av egendom)
- rapportering
- skötselarvode
- förfarandet vid uppsägning av avtal.

Förmögenhetsförvaltaren ska regelbundet minst en gång i månaden till pensionsstiftelsen rapportera om de förvaltade placeringarna, bland annat om deras förändring och avkastning samt om risker i samband med dem.

Bokföringen av de placeringar som förvaltas av förmögenhetsförvaltarna ska upprättas enligt god bokföringssed och pensionsstiftelsen ska minst en gång i månaden avstämma sin bokföring mot de saldobekräftelser som den fått av förmögenhetsförvaltarna.

4.4 Verksamhetsplan

Vid grundandet av en pensionsstiftelse ska till ansökningsdokumenten fogas en verksamhetsplan för värderingen av pensionsstiftelsen solvens och risktäckningskapacitet. En verksamhetsplan ska också fogas till ansökningsdokumenten i det fall då stadgarna för en A-pensionsstiftelse ändras på så sätt att en ny B-avdelning fogas till pensionsstiftelsen samt alltid då en pensionsstiftelse som iakttar arbetsgivarspecifik bokföring får en ny arbetsgivare.

Av verksamhetsplanen ska framgå:

1. Verksamhetens omfattning

- antalet arbetstagare och pensionstagare som hör till verksamhetskretsen, åldersfördelning och en prognos om hur antalet utvecklas
- uppskattad lönesumma och en uppskattning av lönesummans utveckling
- en matematikers prognos om pensionsansvarets utveckling

2. Solvens

- angående ArPL-verksamheten en matematikers utredning över kravet på verksamhetskaptal för den tilltänkta placeringsverksamheten samt en utredning om verksamhetskaptlets belopp och en uppskattning av dess utveckling

3. Risktäckningsförmåga

- en matematikers utredning om hur man bereder sig för riskerna inom försäkringsverksamheten inklusive en uppskattning av understödsavgifternas utveckling

4. En utredning om hur den nya pensionsstiftelsens praktiska verksamhet kommer att arrangeras.

4.5 Intern kontroll och riskhantering

Med intern kontroll i en pensionsstiftelse eftersträvar styrelsen att säkerställa en effektiv, ekonomisk och pålitlig verksamhet.

Nedan har den interna kontrollen uppdelats i delområden och för varje delområde anges de krav på intern kontroll som en god intern kontroll åtminstone borde uppfylla. Pensionsstiftelsen kan också använda en annan indelning av den interna kontrollens delområden.

Ledarskap och kontrollkultur

Styrelsen och ombudsmannen ska skapa ett sådant ledarskap och en sådan kontrollkultur som främjar en fungerande intern kontroll. Styrelsen och ombudsmannen ska vara förtrogna med betydelsen av intern kontroll och sin egen uppgift i den interna kontrollen. Likaså ska alla personer som sköter pensionsstiftelsens uppgifter i erforderlig omfattning vara medvetna om tillvägagångssätten och syftet med den interna kontrollen.

Identifiering, analys, begränsning och kontroll av risker

En effektiv intern kontroll förutsätter att pensionsstiftelsens både interna och externa risker, som skadligt kan inverka på att verksamhetens mål uppnås, identifieras och analyseras regelbundet och att de begränsas och begränsningarna övervakas. Det ska finnas metoder för analys och kontroll av både kvantitativa och kvalitativa risker.

Kontrollåtgärder och åtskiljande av uppgifter

Kontrollåtgärderna ska integreras med pensionsstiftelsens dagliga rutiner. En ändamålsenlig kontrollstruktur och kontrollåtgärder ska skapas för både för pensionsstiftelsens egen verksamhet och för övervakning av funktioner som lagts ut på entreprenad.

Till kontrollrutinerna hör t.ex.

- redogörelser och rapporter
- resultatrapportering och rapportering av avvikelser inkl. kontroll av att riskgränserna följs
- fysiska kontroller, inventering av egendom
- system för godkännande och befullmäktigande
- säkerhetsrutiner och
- avstämningsrutiner.

Rapportering och information

Ett effektivt internt kontrollsystem förutsätter att pensionsstiftelsen har tillräckliga och heltäckande rapporterings- och informationssystem som underlag för beslutsfattandet och utvärderingen av verksamheten, som genererar information om tillsynsobjektets ekonomi, verksamhet och kontroll samt extern information om marknaden.

Uppföljning av funktionerna och avhjälpande av brister

Pensionsstiftelsen ska skapa tillräckliga rapporteringssystem och andra metoder för uppföljning av den interna kontrollens effektivitet. Om verksamheten är av en sådan art och av sådan omfattning att den förutsätter en intern revisionsfunktion, ska dess ställning i organisationen vara sådan att den säkerställer en oberoende och objektiv revision.

Om pensionsstiftelsen använder t.ex. tjänster för intern revision i ett bolag som är arbetsgivare i pensionsstiftelsen, ska den interna revisionen rapportera direkt till pensionsstiftelsens styrelse eller ombudsman. Den interna revisionen ska alltid vara oberoende av den verksamhet som granskas och den externa revisionen.

GOD FÖRVALTNING

En pensionsstiftelse ska ledas med yrkesskicklighet och med beaktande av i synnerhet förmånerna för de personer som omfattas av stiftelsens verksamhetskrets samt de personer som fått fribrev och pensionstagarna. En tillförlitlig förvaltning av pensionsstiftelsen ska uppfylla åtminstone följande krav:

- Styrelsen ska effektivt och oberoende kunna övervaka ombudsmannen och övrig verkställande ledning.
- Styrelsen ska för sin verksamhet upprätta en skriftlig arbetsordning, i vilken de centrala uppgifterna och verksamhetsprinciperna definieras.
- Den interna kontrollen och riskhanteringen ska vara tillförlitligt organiserad.
- De belöningsystem som används ska vara ägnade att främja att de mål som ställts uppnås. Belöningsystemen får inte uppmuntra till förfarande som strider mot god försäkringssed.
- I beslutsfattandet ska i synnerhet de försäkrades förmåner beaktas så att besluten och verkställandet av dem sker konsekvent och jämställt ur de försäkrades synpunkt.

4.6 Placering och täckning av tillgångar i en EES-tilläggs-pensionsstiftelse

(Upphävts delvis 31.3.2019)

En EES-tilläggs pensionsstiftelse ska tillämpa de investeringsbestämmelser som ska följas i staten i fråga när det gäller de tillgångar som motsvarar den verksamhet som bedrivs i den aktuella staten.

En EES-tilläggs pensionsstiftelse ska helt täcka det pensionsansvar som hänförs till tilläggs-pensionsverksamhet som den bedriver i andra EES-stater än Finland.

4.7 Anvisning om beredskap inför undantagsförhållanden

4.7.1 BEREDSKAPSSKYLDIGHETEN OCH DESS SYFTE

Beredskapsskyldigheten gäller alla pensionsstiftelser. Syftet med beredskapen inför undantagsförhållanden är att uppnå försörjningsberedskap under en kris som räcker 12 månader. Försörjningsberedskapen dimensioneras så att befolkningens levnadsmöjligheter, sådana funktioner som är nödvändiga för samhället och sådan produktion som stöder försvaret inte äventyras (basservicenivå). Pensionsstiftelsen ska ha resurser och kapacitet att erbjuda tjänster i enlighet med basservicenivån under sådana undantagsförhållanden som avses i lagen om försvarstillstånd och beredskapslagen. Detta förutsätter att pensionsstiftelsen säkerställer funktionen av och tillgången till alla uppgifter, centrala datasystem och de databehandlingsinfrastrukturer som dessa system förutsätter och de regionala servicenätverkens datakommunikationsförbindelser redan under normala förhållanden.

Beredskapsskyldigheten innebär att pensionsstiftelsen genom beredskapsplaner och andra förhandsåtgärder ska säkerställa att dess uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också under undantagsförhållanden. Beredskapsplaneringen utgör en del av pensionsstiftelsens riskhantering.

Aktörerna i försäkringsbranschen ska i enlighet med sin beredskapsskyldighet planera de beredskapsåtgärder som fastställs i denna anvisning samt göra de förhandsarrangemang som åtgärderna kräver.

Enligt Försäkringsinspektionens uppfattning säkerställer pensionsstiftelsen fullgörandet av sin beredskapsskyldighet genom att följa de anvisningar som lagts fram av Försvarsekonomiska planeringskommissionens pool för försäkringsbranschen.

Ett väsentligt inslag i beredskapen inför undantagsförhållanden är förberedelser för allvarliga störningar av olika slag, även om dessa störningar inte skulle motsvara beredskapslagens definition av undantagsförhållanden. Därför har också krissituationer av detta slag beaktats i anvisningarna om beredskap.

Undantagsförhållanden enligt beredskapslagen omfattas av en särskild beredskapsskyldighet. För att säkerställa en pålitlig verksamhet ska försäkrings- och pensionsanstalterna också förbereda sig för störningar som inträffar under normala förhållanden.

Enligt övergångsbestämmelserna i bestämmelserna om beredskap ska skyldigheten fullgöras senast tre år efter att lagen trätt i kraft, dvs. den 1 augusti 2006. Då ska anstalten ha en färdig beredskapsplan för undantagsförhållanden som godkänts av styrelsen. Om fullgörandet av beredskapsskyldigheten kräver fortsatta åtgärder, ska en utredning över dem lämnas in till Försäkringsinspektionen senast den 31 december 2006.

Anvisningen ska iakttas vid beredskap inför undantagsförhållanden. Avvikelse från anvisningen är möjlig endast, om detta är motiverat med hänvisning till verksamhetens karaktär och om den i lag fastställda beredskapsskyldigheten blir fullgjord på ett alternativt sätt. Avvikelser från anvisningen ska meddelas Försäkringsinspektionen.

4.7.2 BEREDSKAPSPLAN

I beredskapsplanen presenteras de åtgärder som vidtas i syfte att säkerställa verksamhetens kontinuitet under undantagsförhållanden. I beredskapsplanen definieras bland annat funktionalitetskraven vid

störningar och undantagsförhållanden av olika slag, faserna för indragning av tjänster samt åtgärderna för att återupprätta verksamheten och återgå till normala förhållanden. Beredningsplanen kan vara en del av planeringen av förberedelserna.

Pensionsstiftelsen ska ha en beredningsplan som styrelsen godkännt.

Beredningsplanen är en beskrivning av de åtgärder med vilka aktören säkerställer en kontinuerlig verksamhet även vid allvarliga störningar eller under undantagsförhållanden. Beredningsplanen utarbetas och uppdateras på förhand under normala förhållanden. Planen beskriver:

- verksamhetsprinciperna vid störningar och undantagsförhållanden
- de beredningsåtgärder som vidtas under normala förhållanden
- funktioner och tjänster vid störningar och under undantagsförhållanden
- nödvändigt samarbete med intressenter.

Styrelsen svarar för beredningen inför störningar och undantagsförhållanden, ledningen av verksamheten och uppehållet av beslutsfattningssystemet i bolagen och anstalterna under alla förhållanden. Ombudsmannen svarar för nödvändiga beslut och åtgärder.

Funktionen hos prioriterade kärnfunktioner, exempelvis servicesystemets olika delar, ska kontrolleras med regelbundna tester och övningar.

Bolaget ska utse en ansvarsperson som uppdaterar beredningsplanen och informerar om den.

4.7.3 DATAFÖRVALTNING OCH IT

Pensionsstiftelsen ska under alla förhållanden säkerställa att data är skyddade och transaktionerna registreras i tillräcklig omfattning. Om adb-systemen inte kan användas, datakommunikationen inte fungerar eller om tillgången till andra infrastrukturjänster är begränsad, kan man delvis vara hänvisad till att anteckna transaktioner manuellt.

Vid konstruktionen av IT-infrastrukturen ska pensionsstiftelsen sköta om att

- det finns ett system för säkerhetskopiering med återhämtningssystem för störningar,
- ett system för säkerhetskopiering av uppgifter och program som är tillräckligt omfattande med tanke på verksamhetens kontinuitet har placerats i skyddsrum på olika orter som är tillräckligt avlägsna,
- det finns tillräckligt med databehandlingskapacitet för den planerade basservicenivån (i den ordinarie produktionsdatacentralen och/eller i reservdatacentralen)
- det är möjligt att inleda databehandling för den planerade basservicenivån i en ny miljö (reservdatacentralen)
- bolaget planerat färdigt och i tillräcklig utsträckning också implementerat förbindelser till nödvändiga samarbetspartner och gemensamma eller centraliserade datalager.

Speciellt användningen av säkerhetskopior ska planeras så att man utifrån uppgifterna i säkerhetskopior och tillgänglig programvara kan starta affärsverksamheten också om den ordinarie databehandlingscentralen och dess närområden förstörts permanent. Detta förutsätter att säkerhetskopioras tillgänglighet och funktionalitet säkerställs.

4.7.4 FUNKTIONER SOM LAGTS UT PÅ ENTREPRENAD

Förberedelserna ska också omfatta de funktioner som lagts ut på entreprenad i den omfattning som säkerställandet av pensionsstiftelsens kärnfunktioner och tjänster förutsätter. Pensionsstiftelsen ska beakta de krav som eventuella undantagsförhållanden medför redan när entreprenadavtal ingås. Funktionaliteten och tillgängligheten hos tjänster som lagts ut på entreprenad ska säkerställas med övervakning och gemensamma övningar, så att den som köper tjänsterna kan kontrollera att tjänsteleverantörens beredskap motsvarar köparens skyldigheter.

5. HANDLINGAR OCH REDOGÖRELSE **TILLSTÄLLAS FÖRSÄKRINGSINSPEKTIONEN** **(upphävts)**

Kapitel 5 har upphävts med Föreskrifter och anvisningar 1/2011 och 2/2011, som gäller fr.o.m. 1.4.2011.